

Droogtemonitor

13 augustus 2019 / nummer 2019-9

Wateraanvoer Maas en Rijn voldoende, maar Oost- en Zuid-Nederland nog steeds droog

Ondanks de neerslag van de afgelopen weken is met name in het oosten en zuiden van Nederland en in delen van Zeeland nog steeds sprake van droogte. Grondwaterstanden blijven op veel plaatsen te laag. Door de neerslag stabiliseert de situatie, maar van herstel van grondwater is geen sprake. In een aantal gebieden, voornamelijk op de hoge zandgronden, staan natuur en landbouw onder druk. Deze gebieden zijn afhankelijk van neerslag en grondwater en kunnen niet uit de grote rivieren en kanalen van water worden voorzien.

Landelijk gezien is de waterkwaliteit licht verbeterd, maar onder andere het aantal negatieve zwemadviezen neemt nog niet af.

De komende periode wordt wisselvallig weer verwacht met temperaturen van net onder het gemiddelde voor deze tijd van het jaar. De verwachting is dat dit voor een lichte daling van het landelijk gemiddelde neerslagtekort zorgt.

De afvoer van de Rijn zal de komende periode licht stijgen, terwijl de afvoer van de Maas naar verwachting licht zal afnemen. In beide gevallen is de aanvoer ruim voldoende om in de watervraag te voorzien.

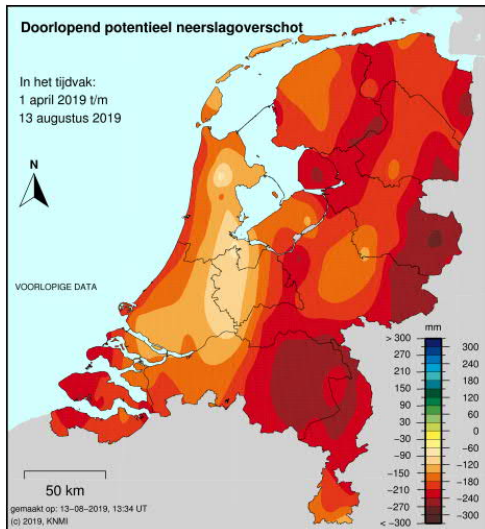
Weer

De komende periode kenmerkt zich door aanhoudend wisselvallig weer waarbij verschillende storingen van west naar oost over Nederland en de buurlanden zullen trekken. De meeste neerslag heeft een buig karakter, wat kan resulteren in grote verschillen binnen de stroomgebieden van de Rijn en de Maas. Vooral in het noordelijk deel van de stroomgebieden zijn de buien meer geclusterd. Vanaf de tweede helft van volgende week bouwt boven de stroomgebieden een rug van hoge luchtdruk op en neemt de wisselvalligheid vrij snel af. De totale neerslaghoeveelheden liggen in de orde van 15-25 mm, in het zuidelijk deel 10-20 en zeer lokaal 30-40 mm. Gemiddeld gezien lijkt de neerslaghoeveelheid in deze periode aanvankelijk iets boven normaal te liggen, later rond normaal.

Tot in de loop van volgende week treden over het algemeen temperaturen op die uiteenlopen van 20°C in Nederland en België, tot 25°C in Frankrijk en Duitsland. Deze liggen daarmee 1 tot 3°C onder de normale waarden.

Landelijk gezien is het neerslagtekort 193 mm. Dat is meer dan het langjarig gemiddelde voor de maand augustus (ca. 100 mm), maar aanzienlijk minder dan in 2018 en 1976 (ca. 300 mm).

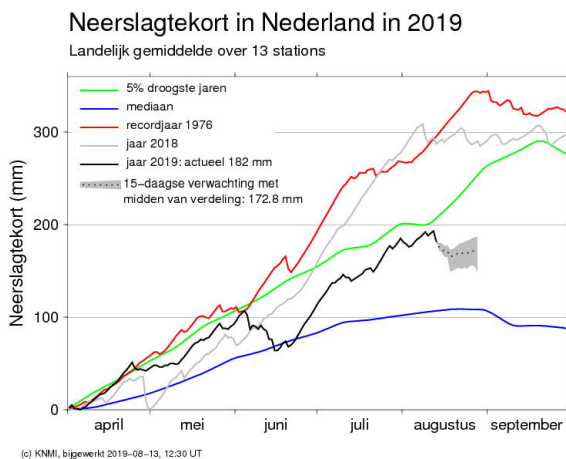
Het neerslagtekort vertoont over het land grote verschillen (figuur 1). In het oosten, met name in Twente en Oost-Gelderland, is het neerslagtekort het grootst, ca. 260 mm (figuur 4). Ook daar is het neerslagtekort kleiner dan in 2018, maar vergelijkbaar met 1976.

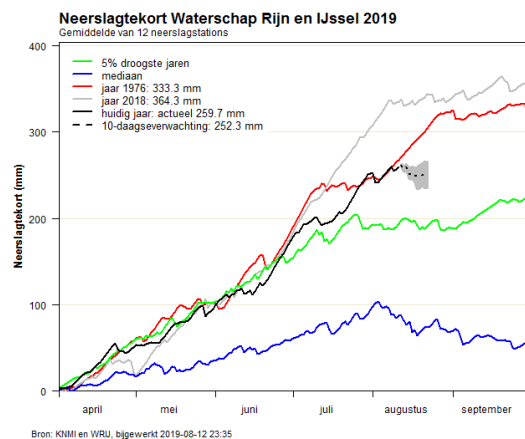
Figuur 1. Doorlopend potentieel neerslagoverschot, 13 aug.
Bron: [KNMI](#)

Figuur 2. Gebieden die in de huidige situatie grondwater ontvangen uit het hoofwatersysteem. Naar de wit gekleurde gebieden kan geen water uit Rijn of Maas worden aangevoerd.

Figuur 3. Landelijk gemiddeld neerslagtekort op 13 aug.
Bron: [KNMI](#)

Figuur 4. Neerslagtekort in Oost-Gelderland op 13 aug.
Bron: [waterschap Rijn en IJssel](#)

Rijn en Maas

De [afvoer van de Rijn bij Lobith](#) is momenteel ongeveer 1490 m³/s met een waterstand van NAP +8.30 m. Dit is lager dan gemiddeld voor deze tijd van het jaar (circa 1800 m³/s). De komende week zal de afvoer geleidelijk toenemen richting 1600 m³/s op zondag 18 augustus. Ten gevolge van verwachte neerslag lijkt de afvoer volgende week te stabiliseren tussen de 1400 en 1700 m³/s. De kans op afvoeren onder het LCW-criterium voor augustus van 1100 m³/s is de komende twee weken zeer gering.

De [afvoer van de Maas bij Sint Pieter](#) is op dit moment ongeveer 80 m³/s etmaalgemiddeld. Voor het Maasgebied wordt in de komende week beperkte neerslag verwacht. De komende twee weken daalt de afvoer naar circa 60 m³/s. Ook voor de Maas wordt een overschrijding van het LCW-criterium van 25 m³/s driedaags gemiddeld de komende twee weken niet verwacht.

Hoge gronden en Zeeland (de witte gebieden in figuur 2 en Oost Brabant)

In de gebieden waar geen of beperkte wateraanvoer uit het hoofwatersysteem mogelijk is, zijn de gevolgen van het neerslagtekort duidelijk merkbaar. Dit geldt met name in Twente en de Achterhoek, maar ook in het zuiden van Brabant, Limburg en Zeeland. De grondwaterstanden waren hier al laag en nemen op veel locaties verder af. Het aantal beken dat droogvalt neemt toe. Op de hoge zandgronden melden waterschappen dat de natuur en de landbouw in een aantal gebieden door de droogte sterk onder druk staan. Deze gebieden zijn afhankelijk van neerslag en kunnen niet uit de grote rivieren en kanalen van water worden voorzien. Om de natuur te

beschermen hebben de waterschappen op de hoge gronden onttrekkingsverboden uit oppervlaktewater ingesteld. In enkele gevallen zijn ook onttrekkingsverboden uit grondwater ingesteld. In Zeeland zijn niet of nauwelijks onttrekkingsverboden ingesteld. De kwaliteit van het oppervlaktewater is veelal niet geschikt voor beregening (van nature te zilt). Maatregelen om het (regen)water zoveel als mogelijk vast te houden zijn vooral op de hoge gronden en in Zeeland van kracht.

Verzilting

De [chloridegehalten](#) in de grote wateren zijn in het algemeen normaal voor de tijd van het jaar. Het totaalbeeld is gunstig. In het benedenrivierengebied zijn chloridegehalten constant. In het kanaal Gent-Terneuzen is sprake van verhoogde waarden als gevolg van lage waterstanden door droogte in Vlaanderen. Het chloridegehalte in het IJsselmeer nabij Andijk ligt momenteel op ongeveer 119 mg/l. Rijkswaterstaat houdt de situatie nabij de Afsluitdijk intensief in de gaten voor wat betreft zoutconcentraties en past het spuibeheer daarop aan.

Het chloridegehalte van de Rijn bij Lobith bedraagt momenteel circa 88 mg/l.

Watertemperatuur en waterkwaliteit

De [watertemperatuur](#) van zowel de Rijn als de Maas is in de afgelopen dagen gezakt tot onder 23°C. Er zijn diverse waarnemingen van blauwalgen in Nederland en op enkele locaties geldt een negatief zwemadvies. Zie hiervoor [zwemwater.nl](#).

Scheepvaart

Door de geringe wateraanvoer vanuit Vlaanderen geldt op het kanaal van Gent naar Terneuzen voornamelijk bij laagwater (Westerschelde) een schutbeperking. Op de Rijn, de Waal en de IJssel is de vaardiepte met de huidige afvoer enigszins verminderd ten opzichte van wat normaal is. Rijkswaterstaat verzorgt informatievoorziening over de [minst gepeilde diepten](#). Op de Oude IJssel geldt een schutbeperking voor de recreatievaart om teveel verlies van water te verminderen.

Overige maatregelen en regionale bijzonderheden

Veel waterschappen hebben waterpeilen opgezet, ook in de lager gelegen delen van ons land. Het IJsselmeerpeil en Markermeerpeil worden (na een tijdelijke verhoging) weer op een streefpeil van NAP -0.20 m aangestuurd. De boezemkaden die het meest gevoelig zijn voor droogte worden geïnspecteerd. Bij enkele waterschappen wordt melding gemaakt van aquatische natuur die wordt bedreigd door droogvallende beken. Dit speelt vooral op de hoge zandgronden.

De volgende Droogtemonitor verschijnt wanneer er (noemenswaardige) veranderingen in de droogtesituatie optreden.

Overzicht afvoeren, peilen, watertemperatuur en zoutgehalten

12-08-2019 (daggemiddeld)

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagement Centrum Nederland. De informatie in dit bericht is afkomstig van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact: wmcn-lcw@rws.nl. Voor persvragen: 06-15182130.